

S.D.E.

S. Y. B. Com. (2008 Course) : SUMMER - 2019

SUBJECT: COMPANY LAW & PRACTICE-II

Day: Thursday
Date: 25/04/2019

Time: 11.00 AM TO 02.00 PM
Max. Marks: 80

S-2019-4691

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Answer to both sections should be written in the **SAME** answer book.

SECTION-I

- Q.1** Attempt **ANY TWO** of the following: (16)
- a) What is 'Share Warrant'? State the conditions of issue share warrant.
 - b) What is 'Register of Member'? State its importance and contents.
 - c) Define 'Director'? State the provisions of the companies Act regarding appointment of director.
 - d) What are the different ways of termination of membership of a company?
- Q.2** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)
- a) Who can become a member of a company?
 - b) Rights of director
 - c) Qualification and disqualification of director
 - d) Member and shareholder
 - e) Legal effects of share certificate
 - f) Whole time director

SECTION-II

- Q.3** Attempt **ANY TWO** of the following: (16)
- a) What is 'Dividend'? Explain the difference between interim dividend and final dividend.
 - b) Explain the essentials of a valid meeting of a company.
 - c) What is 'minutes'? Explain the contents of minutes.
 - d) State the business transacted at board meeting.
- Q.4** Attempt **ANY TWO** of the following: (16)
- a) What is 'Statutory Meeting'? State the objectives of statutory meeting.
 - b) Define 'Proxy'? State the legal provisions regarding proxy.
 - c) Explain the importance and types of meeting of members of company.
 - d) State the secretarial duties regarding to annual general meeting.
- Q.5** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)
- a) Notice and agenda of meeting
 - b) Types of minutes
 - c) Class meeting
 - d) Extra ordinary meeting
 - e) Quorum of meeting
 - f) Rights of the chairman of meeting

* * * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) 'भाग अधिपत्र' म्हणजे काय? भाग अधिपत्र देण्याच्या अटी सांगा.
 - ब) 'सभासद नोंदणी पुस्तक' म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व व त्यातील तपशील सांगा.
 - क) 'संचालका' ची व्याख्या द्या. कंपनी संचालकाच्या निवडीसंदर्भात कंपनी कायद्यातील तरतुदी सांगा.
 - ड) कंपनीचे सभासदत्व संपुष्टात आणण्याचे विविध मार्ग कोणते?
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)
- अ) कंपनीचे सभासदत्व कोणास मिळू शकते?
 - ब) संचालकाचे अधिकार
 - क) संचालकांची पात्रता आणि अपात्रता
 - ड) सभासद आणि भागधारक
 - इ) भाग प्रमाणपत्राचे कायदेशीर परिणाम
 - फ) पूर्ण वेळ संचालक

विभाग - २

- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) 'लाभांश' म्हणजे काय? अंतरिम लाभांश व अंतिम लाभांश यातील फरक स्पष्ट करा.
 - ब) कंपनीची सभा कायदेशीर ठरण्यासाठी आवश्यक बाबी स्पष्ट करा.
 - क) 'इतिवृत्त' म्हणजे काय? इतिवृत्ताचा तपशील स्पष्ट करा.
 - ड) संचालक मंडळाच्या सभेत चालणारे कामकाज स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) 'नियामक सभा' म्हणजे काय? नियामक सभेची उद्दिष्टे सांगा.
 - ब) 'प्रतिनिधी' ची व्याख्या द्या. प्रतिनिधीसंबंधी कायदेशीर तरतुदी सांगा.
 - क) कंपनी सभासदांच्या सभांचे महत्त्व आणि प्रकार स्पष्ट करा.
 - ड) वार्षिक सर्वसाधारण सभेसंबंधी चिटणीसाची कर्तव्ये सांगा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)
- अ) सभेची सूचना व कार्यपत्रिका
 - ब) इतिवृत्ताचे प्रकार
 - क) वर्ग सभा
 - ड) विशेष सर्वसाधारण सभा
 - इ) सभेची गणसंख्या
 - फ) सभेच्या अध्यक्षाचे अधिकार

हिंदी रुपांतर

सूचनाएं:

- १) सभी प्रश्न अनिवार्य है।
- २) दाहिने दिए हुए अंक गुणोंका निर्देश करते है।
- ३) दोनों विभाग एकही उत्तरपत्रिका में लिखिए ।

विभाग -१

- प्र.१ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१६)
- अ) 'शेयर अधिपत्र' किसे कहते है? शेयर अधिपत्र प्रदान करने की शर्तें बताइए ।
 - ब) 'सदस्यबही' किसे कहते है? उसका महत्त्व और मूल विषय बताइए ।
 - क) निदेशक की परिभाषा दीजिए । कंपनी अधिनियम के तहत निदेशक नियुक्ति से संबंधित प्रावधानियां बताइए ।
 - ड) कंपनी सदस्यता की समाप्ति के विभिन्न मार्ग कौनसे है?
- प्र.२ निम्नलिखित में से किन्ही चारपर टिपणी लिखिए । (१६)
- अ) सदस्य कौन बन सकता है?
 - ब) निदेशक के अधिकार
 - क) निदेशक की अर्हता और अनर्हता
 - ड) सदस्य और शेयरधारक
 - इ) शेयर प्रमाणपत्र के कानूनी परिणाम
 - फ) पूर्णकाल निदेशक

विभाग -२

- प्र.३ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१६)
- अ) 'लाभांश' किसे कहते है? अंतरिम लाभांश और अंतिम लाभांश का भेद स्पष्ट कीजिए ।
 - ब) कंपनी की सभा वैधानिक होने की परमावश्यकता स्पष्ट कीजिए ।
 - क) 'इतिवृत्त' किसे कहते है? कार्यवृत्त का मूल विषय स्पष्ट कीजिए ।
 - ड) कंपनी निदेशक मंडल की सभा में होनेवाले कार्यसंव्यवहार बताइए ।
- प्र.४ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१६)
- अ) 'संवैधानिक सभा' किसे कहते है? संवैधानिक सभा की विशेषताएं बताइए ।
 - ब) प्रतिनिधी की परिभाषा दीजिए । प्रतिनिधी के बारे में कानूनी प्रावधानियां बताइए ।
 - क) कंपनी सदस्यों की सभाओं का महत्त्व और उसके प्रकार स्पष्ट कीजिए ।
 - ड) वार्षिक साधारण आम सभा संबंधित सचिव के कर्तव्य बताइए।
- प्र.५ निम्नलिखित में से किन्ही चारपर टिपणी लिखिए । (१६)
- अ) सभा की सूचना और कार्यसूची
 - ब) कार्यवृत्त के प्रकार
 - क) वर्गसभा
 - ड) असाधारण आम सभा
 - इ) सभा की गणपूर्ती
 - फ) सभा अध्यक्ष के अधिकार